

Οικονομία

08

ΚΥΡΙΑΚΗ 29.06.25

 ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
dgiankop@yahoo.gr

Συνολικοί πόροι άνω των 31 δις. ευρώ κατευθύνονται στον ακμάζοντα κατασκευαστικό κλάδο την τρέχουσα περίοδο 2025-2026, ενώ η αναπτυξιακή πορεία του εξελίσσεται με υπερδιπλάσιους ρυθμούς σε σχέση με το 2020. Για 6η συνεχόμενη χρονιά, σύμφωνα με τον πρόεδρο του Ταμείου Μηχανικών Εργοληπτικών Δημοσίων Εργων (ΤΜΕΔΕ), Κωνσταντίνο Μακέδο, η πολυεπίπεδη δραστηριότητα στα μεγάλα έργα αλλά και στα μικρά ιδιωτικά, όπως οι κατοικίες και οι επαγγελματικοί χώροι, παρουσιάζει πολύ θετικό πρόσημο. Όπως αποτυπώνεται στην τελευταία μελέτη του ΙΟΒΕ, η οποία παρουσιάστηκε στο ΤΜΕΔΕ, η αξία παραγωγής ανήλθε το 2024 στα 15,7 δις. ευρώ από τα 7,2 δις. ευρώ το 2020, ενώ οι επενδύσεις σε κατασκευές αντιπροσώπευαν το 6,0% του ΑΕΠ το 2024, έναντι 14,7% το 2007 και 4,0% το 2020. Ταυτόχρονα, το 2024 οι άδειες για νέες οικοδομές και προσθήκες ανήλθαν στις 30.700 και από το 2016 συνολικά έχουν εκδοθεί 191.000 άδειες για κατοικίες. Μάλιστα ο αριθμός των νέων κατοικιών το 2025 εμφανίζει άνοδο κατά 32% σε σχέση με το 2024. Υπάρχουν πάντως και στοιχεία της μελέτης αποθαρρυντικά, τα οποία ενοχλούν την αβεβαιότητα, όπως τα προβλήματα όσον αφορά την πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό και επίσης τα ανεκτέλεστα υπόλοιπα των τεχνικών εταιρειών κυμαίνονται στα 17,3 δις. ευρώ. Με βάση την ανάλυση των δράσεων του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ) εκτιμάται ότι τη διετία 2025-2026 επιχορηγήσεις και δάνεια ύψους 6,3 δις. ευρώ θα κατευθύνονται σε έργα που έχουν άμεση σχέση με τις κατασκευές, κινητοποιώντας συνολικούς πόρους ύψους 8,7 δις. ευρώ, οι οποίοι θα συμπληρώνουν άλλες επενδύσεις σε κατασκευές με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ και άλλους δημόσιους και ιδιωτικούς πόρους.

Στον τομέα της χρηματοδότησης τα υπόλοιπα δανείων προς τις κατασκευές από τα ενχώρια χρηματοπιστωτικά ιδρύματα διαμορφώθηκαν σε 3,3 δις. ευρώ το 2024, ποσόν που αντιπροσωπεύει το 4,7% του συνόλου των υπολοίπων χρηματοδότησης προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις.

Ενίσχυση

Το 2024 οι ροές νέων δανείων στις κατασκευές ενισχύθηκαν στα 555 εκατ. ευρώ, από 349 εκατ. ευρώ το προηγούμενο έτος. Την περίοδο 2020-2024 οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις του κλάδου έλαβαν κατά μέσον όρο το 69% των νέων δανείων και οι μεγάλες το υπόλοιπο 31%. Το κόστος δανεισμού των επιχειρήσεων είναι στην Ελλάδα συστηματικά υψηλότερο από τον μέσον όρο της Ευρωζώνης, ενώ την πιο πρόσφατη περίοδο αυξήθηκε κατακόρυφα από 2,72% τον Οκτώβριο του 2022 σε 6,03% τον Απρίλιο του 2024, πριν ξεκινήσει μια πορεία αποκλιμάκωσης στο 4,75% έως τον Φεβρουάριο του 2025.

Η προσδοκώμενη αύξηση του κύκλου εργασιών των τεχνικών και μελετητικών επιχειρήσεων θα ενισχύσει τις ανάγκες τους για τραπεζικό δανεισμό. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του ΙΟΒΕ, ο συνολικός καθαρός τραπεζικός δανεισμός των επιχειρήσεων του τομέα την περίοδο 2025-2026 θα μπορούσε να αυξηθεί έως 329 εκατ. ευρώ. Τις ανάγκες αναζήτησης πρόσθετης χρηματοδότησης και ρευστότητας επιτείνουν οι καθυστερήσεις πληρωμών των κατασκευαστικών επιχειρήσεων, κυρίως στον τομέα των δημοσίων έργων.

Ουσιαστικό ρόλο για την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού έχουν οι πιστοποιήσεις δεξιοτήτων και επαγγελματικής επάρκειας, όπως αυτές που παρέχονται από το Ινστιτούτο ΤΕΕ-ΤΜΕΔΕ, ωστόσο οι νέοι άνθρωποι σε ποσοστό μόλις 3,3% ενδιαφέρονται να απασχοληθούν σε οικοδομικές-τεχνικές εργασίες. Στη μελέτη του ΙΟΒΕ επισημαίνεται επίσης η ανάγκη συστηματικής λειτουργίας του μηχανισμού καθορισμού των συντελεστών αναθεώρησης των τιμών που θα καλύπτει όλο το

φάσμα των επιμέρους στοιχείων κόστους, ώστε να περιορίζεται η αβεβαιότητα για τους συμμετέχοντες σε διαγωνισμούς δημοσίων έργων και τα σχετικά προβλήματα που μπορεί να ανακύψουν στη διάρκεια υλοποίησης των έργων, αλλά και να διαμορφώνονται προϋπολογισμοί έργων που θα στηρίζονται στις συνθήκες κόστους στην αγορά, ενοσωματώνοντας και τον κλιματικό κίνδυνο στις προδιαγραφές των έργων.

Ενιαίο σύστημα

Σε αυτό θα συμβάλει η ανάπτυξη, λειτουργία και διαχείριση του Ενιαίου Συστήματος Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Εργων και Μελετών και του Ηλεκτρονικού Συστήματος Προσδιορισμού Κόστους Συντελεστών Παραγωγής Τεχνικών Εργων.

Τέλος, υπογραμμίζεται η ανάγκη σύνταξης Εθνικού Στρατηγικού Σχεδιασμού Υποδομών και Κατασκευών, μέσω του οποίου θα τίθενται προτεραιότητες, θα καθορίζονται οι επιδιωκόμενες επενδύσεις σε μεγάλες οικονομικές και κοινωνικές υποδομές, καθώς και η συντήρησή τους, θα εξειδικεύονται οι πόροι χρηματοδότησης και θα προσδιορίζονται οι ανάγκες σε εργατικό δυναμικό και δεξιότητες. Το εθνικό σχέδιο υποδομών θα επιτρέψει ταυτόχρονα τη συγκράτηση του κόστους υλοποίησης και της μείωσης του χρόνου παράδοσης των έργων.

Το ΙΟΒΕ

«Ενώ η συνολική πορεία του τομέα είναι θετική, οι σημαντικές προκλήσεις δημιουργούν την ανάγκη περαιτέρω παρεμβάσεων και σχεδιασμού, ώστε να επιτευχθεί η μέγιστη δυνατή αποτελεσματικότητα. Οι τρέχουσες και αναμενόμενες αναταράξεις στις διεθνείς αγορές κεφαλαίου και ενέργειας μπορεί να έχουν σημαντική επίδραση στην πορεία του τομέα κατά το υπόλοιπο έτος», υπογράμμισε μεταξύ άλλων ο γενικός διευθυντής του Ινστιτούτου Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών, καθηγητής Νικ. Βέτσας, ζητώντας αυξημένη προσοχή από τους φορείς του κλάδου και την πολιτεία.

ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΑΝΩ ΤΩΝ 31 ΔΙΣ. ΣΤΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

Στα 555 εκατ. ευρώ έφτασαν οι ροές νέων στεγαστικών δανείων το 2024
– Υπερδιπλάσιοι ρυθμοί ανάπτυξης στον κλάδο σε σχέση με το 2020